SØR-TRØNDELAG
BONDELAG

Adresseliste

Vår saksbehandler	Vår dato	Vår referanse
Jon Gisle Vikan	13.09.2012	12/01259-4
73 84 24 94	Deres dato	Deres referanse

Prosjektbeskrivelsen

Prosjekt Kompetanseløft Trøndelag.

Innledning

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, Fylkesmannen i Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag fylkeskommune og Nord-Trøndelag fylkeskommune samt Bondelagene i begge trøndelagsfylkene har i fellesskap initiert satsinga Kompetanseløft Trøndersk Landbruk, med bakgrunn i Landbruksmelding for Trøndelag som ble vedtatt i de trønderske fylkestingene i 2010.

Landbruksmelding for Trøndelag viser til at kompetanse i alle deler av landbruksdrifta er avgjørende for å lykkes. Rett kompetanse er også viktig i veiledningsapparatet. Det påpekes at landbruksforetakene er blitt mer spesialiserte og profesjonelle, noe som krever økt spisskompetanse innenfor veiledningsapparatet. Dette betyr at det vil være viktig med gode kurs- og studietilbud på alle nivå, både for gårdbrukere og veiledere.

I landbruksmeldinga er det formulert følgende mål for trøndersk landbruk:

- Attraktiv næring for kompetente mennesker
- Attraktive bygdesamfunn
- Økt verdiskaping av landbrukets samlede ressurser
- Miljø- og klimavennlig næring
- Trøndelag en viktig del av kystskogbruket

Landbruksmeldinga for Trøndelag har et delkapittel om kompetanse. Her sies det blant annet:

Bondelagets Servicekontor AS

Postadresse:	Besøksadresse:	Telefon:		E-postadresse:
Kongensgt. 30	Kongens gate 30	73842490		sor.trondelag@bondelaget.no
7012 TRONDHEIM	7012 TRONDHEIM			
Sør-Trøndelag Bondelag	**Org.nr.:** 939678670	**Bankkonto:**	8601.11.26342	**Internett:**
Bondelagets Servicekontor AS	**Org.nr.:** 985063001 MVA	**Bankkonto:**	8101.05. 91392	http://www.bondelaget.no/sortrondelag/

Kompetanse i alle deler av drifta er avgjørende for å lykkes, både agronomisk kompetanse og kompetanse i driftsledelse og bedriftsøkonomi.

Når driftsenhetene generelt blir større og kravene til landbruket skjerpes, understrekes betydningen av kompetanse ytterligere. Det er også et sterkt behov for kompetanseutvikling innen nye næringer på områder som økonomi, bedriftsledelse, markedsføring, markedskommunikasjon og produktutvikling.

Videre heter det at rett kompetanse også er viktig i veiledningsapparatet. Her understrekes behovet for uavhengige veiledere som kan ha en helhetlig tilnærming til gården. Det påpekes at landbruksforetakene er blitt mer spesialiserte og profesjonelle, noe som krever økt spisskompetanse innenfor veiledningsapparatet. Dette betyr at det vil være viktig med gode kurs- og studietilbud på alle nivå, både for gårdbrukere og veiledere.

Interessen for landbruksfaglig utdanning har vært synkende og det er en utfordring for næringa og landbruksfagene å framstå som mer attraktive og framtidsretta overfor utdanningssøkende ungdom. Landbruksmeldinga påpeker også at det er et behov for etter- og videreutdanningskurs for godt voksne personer som skal bli gårdbruker.

Skogbruket er en viktig del av landbruket. Det understrekes at skogbruk og bygdenæringer er med i dette prosjektet på lik linje med jordbrukets primærproduksjoner.

Nasjonale føringer

Den nye Stortingsmeldingen om Landbruks- og matpolitikken, St. meld 9 (2011-2012) «Velkommen til bords» (2. desember 2011), har et eget kapittel om rekruttering, kunnskap og innovasjon. I tillegg omtales ulike sider ved kunnskap og kompetanse i meldinga. Under overskriften «Gode kompetansemiljø» heter det at «et høyt kunnskapsnivå og innovasjonsevne er nødvendig for å nå målene i landbruks- og matpolitikken». Videre heter det at «Tilgang på nok og kompetent arbeidskraft er en forutsetning for en konkurransekraftig landbruks- og matsektor.»

Tiltakene som beskrives for å nå dette er ivaretakelse og utvikling av utdanningssystemet, satse på forskning og formidling på området og omsette ny kunnskap til innovasjon og utvikling i sektoren. Det sies også at en bredere næringsaktivitet i sektoren gir et bredere behov for kompetanse.

Videre heter det at kompetente næringsutøvere har større forutsetninger for å optimalisere driftsopplegget, og at det derfor vil være viktig å legge til rette for bedre drift gjennom å videreutvikle utdanningssystemet, etterutdanning og veiledning og gjennom å legge til rette for erfaringsutveksling næringsutøverne imellom.

Når det gjelder utdanning på naturbruksskolene vises det til at søkningen er stabil, men at den er sviktende for agronom og gartnerutdanning. Regjeringen vil evaluere strukturen og innholdet i programområdet naturbruk og gartnernæring i videregående opplæring. Videre vil de kartlegge behovet for fagskoleutdanning og samfunnets behov for landbruks- og matutdanning ved fagskolene. Det åpnes også opp for å støtte tiltak for å stimulere søkning til høyere landbruksfaglig utdanning.

Videre heter det at kunnskapselementet utgjør en stor andel av landbruks- og mat sektorens vare- og tjenestetilbud og at en kontinuerlig tilførsel av kunnskap er nødvendig for å realisere potensielle muligheter i landbruks- og matnæringer.

Forstudien

Et viktig mål for trøndersk landbruk er å bli en attraktiv næring for kompetente mennesker. Det er derfor igangsatt et forprosjekt der mulighetene for etablering av et bredt kompetanseløft for trøndersk landbruk skal avklares.

Mandatet for forprosjektet var 1) å kartlegge og analysere eksisterende kunnskap i næringa, 2) status over kompetansehevingstilbud, 3) analysere behovet for økt kompetanse og 4) identifisere aktuelle tiltak. I tillegg er rekruttering til landbruket tatt med fordi det er relevant å se i sammenheng med kompetanse. Forprosjektrapporten danner grunnlagsmateriale for forslag til dette hovedprosjekt og er et svar på punkt 1-3 i mandatet. Punkt fire om aktuelle tiltak er kun overfladisk behandlet i denne rapporten, men skisseres i en egen prosjektbeskrivelse til et hovedprosjekt Kompetanseløft trøndersk landbruk

Noen av de sentrale funnene i forstudien var:

- Inntektsmulighetene i landbruket er avgjørende for valget av yrke
- 64 prosent av nye bønder er motivert av interessen for landbruk
- 54 prosent av odelsberettigede vil overta gårdsbruket, synkende trend
- 45 prosent av eierne av ubebodde landbrukseiendommer oppgir at det er helt uaktuelt å selge eiendommen
- Gårdbrukere som har lengre formell utdannelse/ formell kompetanse søker i større grad mer kompetanse
- Bønder med høgere utdanning utnytter nettverket bedre og oppnår dermed høgere dekningsbidrag
- Ca. 40 prosent av nye gårdbrukere har høgere utdanning, 24 % av skogeierne i Trøndelag har høgere utdanning
- Ca. 50 prosent av nye gårdbrukere har landbruksutdannelse og 48 % av skogeierne har landbruks/ yrkesfaglig videregående utdanning
- Erfaring er en viktig kilde til læring
- Bønder ønsker korte kurs lokalt

I forstudien sine anbefalinger til hovedprosjektet foreslås det fire områder som hovedprosjektet kan omfatte. Det er å arbeide med

- Å etablere et utviklingsfokus i næringa, blant annet gjennom en større anerkjennelse av erfaringslæring.
- Å arbeide med utviklingen av utdanningstilbudene spesielt på videregående nivå og et tilbud til voksne som overtar gårdsbruk.
- Utvikling av veiledningstjenesten til landbruket
- Utvikling av kommunikasjon og omdømmebygging.

Konklusjonene fra arbeidet i forprosjekt Kompetanseløft Trøndersk Landbruk var forøvrig:

- Lønnsomheten i næringa en viktig premiss for etterspørselen etter kompetanse.

- Praksis og erfaring må verdsettes som kompetanseheving sammen med tilegnelse av objektiv kunnskap.
- Høgere utdanning, uavhengig av fag har en verdi for gårdbrukeren og landbruket.
- Det er en utfordring for næringa at neste generasjon ikke slipper til før de er godt voksne. Dette påvirker også deres utdanningsvalg.
- La ungdommene slippe til i næringa.
- Framtidsbonden vil være mangfoldig og følgelig blir også kompetansebehovet mangfoldig, noe som får betydning for utdanningstilbud på ulike nivå.
- Den mangfoldige framtidsbonden (jordbrukere, skogbruker og andre bygdenæringsutøvere) er så forskjellig både når det gjelder egen kompetanse, behov for kompetansetilførsel og behov for eksterne pådrivere for å skape aktivitet. Derfor må veiledninga gjøre individuelle tilpasninger og samhandle til beste for næringsutøveren og næringa.
- Framtidsbonden må være utviklingsorientert og trenger antakelig styrket kompetanse innenfor biologi. I tillegg må framtidsbonden ha lært og kontinuerlig tilegne seg den kunnskapen som man får behov for framover

Hovedprosjekt Kompetanseløft Trøndersk Landbruk

Målgruppe for hovedprosjektet er bønder, skogeiere, rådgivere, lærere, veiledere, forskere og de som ønsker seg inni næringa. Gjennom hovedprosjektet tas det sikte på å motivere enda flere, både bønder, lærere, rådgivere og andre til å oppdatere sin kunnskap og sine metoder.

Prosjektet skal være med på å gjøre de kompetansetilbudene vi allerede har enda bedre og enda mer oppdatert. Det skal også bidra til at enda flere ønsker å øke sin kompetanse innen dette fagfeltet og satse på landbruksnæringa.

Hovedtiltakene i prosjektet er:

A: Overordna, langsiktig mål[1]:

Landbruket i Trøndelag skal gå foran i utvikling av den nye bioøkonomien, som integrerer økonomisk innsikt med innsikt i økologi, og på denne måten gi

<u>økt konkurransekraft i Trøndersk landbruk.</u>

De mål og delmål det refereres til her vil være langsiktige effekter – ut over prosjektperioden.

[1] Målstrukturen i hovedprosjektet er bygd opp slik at man kan måle aktiviteter, resultater og effekter. Måling av aktiviteter relateres til at den planlagte aktiviteten skjer. Resultat er den umiddelbare målingen etter at aktiviteten er avsluttet, mens effekt er knyttet til den langsiktige målingen. Effektmålinger blir ofte til effektvurderinger på grunn av måleproblemer, slik som problemer med å isolere effektene av en bestemt aktivitet.

Effektmål:

- Økt verdiskaping – oppgitt som 35 % økning i 2030[2] i produksjonsvolum i primærproduksjon, med 2010 som basisår. Over 20-årsperioden vil dette tilsi en årlig økning på 1,5 %.
- Økt rekruttering til landbruksnæringa, med følgende mål innen 2030:
  - 70 % av de som tar over gård i Trøndelag har landbruksrelatert utdanning mot ca 50 % i 2010
  - 50 % av de nye gårdbrukerne er kvinner, mot ca 38 % i 2010.

Det påpekes at en må velge ulike strategier for å nå det overordna målet, hvor blant annet innovasjon, attraktivitet, omdømmebygging og kompetanse vil være aktuelle. I denne prosjektplanen er fokus nødvendigvis lagt på kompetanse som strategi for å nå et langsiktig mål om økt konkurransekraft i trøndersk landbruk. Bruk av andre strategier krever egne, definerte satsinger.

Figur 1: Målhierarki. Sammenheng mellom ulike strategier som kan bygge opp under samme mål

Aktivitets- og resultatmål for prosjektet

Prosjektets målsetting:

Utvikle kompetansen i trøndersk landbruk

[2] 2030 er valgt for å ha samme tidshorisont som landbruksmeldinga Velkommen til bords, der produksjonsmålene er satt til 2030. Disse målene er noe å strekke seg etter i løpet av prosjektet, men vil ikke kunne måles før lenge etter prosjektets slutt.

Aktivitetsmål

- Alle trønderske bønder har fått tilbud om å delta på erfaringslæringsarenaer
- Halvparten av trønderske bønder skal i løpet av prosjektperioden ha deltatt på erfaringslæringsarenaer
- Bidra til utprøving av nye modeller for videregående opplæring naturbruk, for eksempel fagbrev og fagskole
- Videreutvikling av voksenopplæringstilbud
- Videreutvikling av landbrukets veiledningstjeneste
- Minst ett nasjonalt pilotprosjekt innenfor naturbruksutdanninga i Trøndelag

Resultatmål - kvantitative

- Antallet elever i naturbruksutdanning i videregående opplæring skal økes fra 577[3] elever i skoleåret 2011/2012 til 692 i 2015/2016, en økning på 20 %.
- Halvparten av nye gårdbrukere (altså mindre enn 5 år siden overtagelse) skal ha deltatt på voksenopplæringstilbud

Resultatmål - kvalitative

- Økt egenkompetanse og økt etterspørsel etter kompetanse fra næringa
- Flere kompetente søkere til jobber som krevere høgere landbruksutdannelse
- Mer, og bedre, samarbeid mellom ulike aktører knyttet til veiledningstjeneste
- En mer framtidsrettet videregående opplæring
- Bedre tilgang på kvalifisert arbeidskraft i landbruket
- Økt entreprenørskapsholdning i næringa

De delmål det refereres til her vil altså være kortsiktige resultater – i prosjektperioden.

Målgrupper

	Målgrupper	Møteplasser	Utdanningstilbud	Veiledningstjeneste
Primær-målgrupper	Aktive jord- og skogbrukere	x	(x)	x
	Voksne overtakere	(x)	x	(x)
	16 åringer som skal velge utdanning		x	
	Veiledere			x
Sekundær-målgrupper	Høyere utdanning		(x)	
	Landbrukets ansatte	(x)	(x)	(x)

Tabell 1: Oversikt over målgrupper i hovedprosjektet. Kryss indikerer at det er hovedmålgruppe, kryss i parentes indikerer at det er en målgruppe, men ikke den det hovedsakelig vil markedsføres mot.

[3] Her er naturbruksfagene ved Skjetlein, Øya, Rissa, Mære og Val tatt med, se tabell 7.1 i rapporten. Akvakultur og VG4 påbygging er ikke regnet med.

Rammer

Prosjektet skal være igangsatt senest 1. januar 2013. Prosjektperioden må være minst 3 år for å kunne oppnå ønsket effekt. Det betyr prosjektavslutning 31.desember 2015.

Omfang

Oppgaveomfang

Økt konkurransekraft for landbruket i Trøndelag er det overordna målet. Dette målet oppnås gjennom å jobbe langsiktig og målrettet med flere ulike strategier, og kompetanse er en av disse.

Hovedprosjektet Kompetanseløft trøndersk landbruk skal bidra til måloppnåelse gjennom å videreutvikle utdanning og bedre kompetansen i landbruket i Trøndelag.

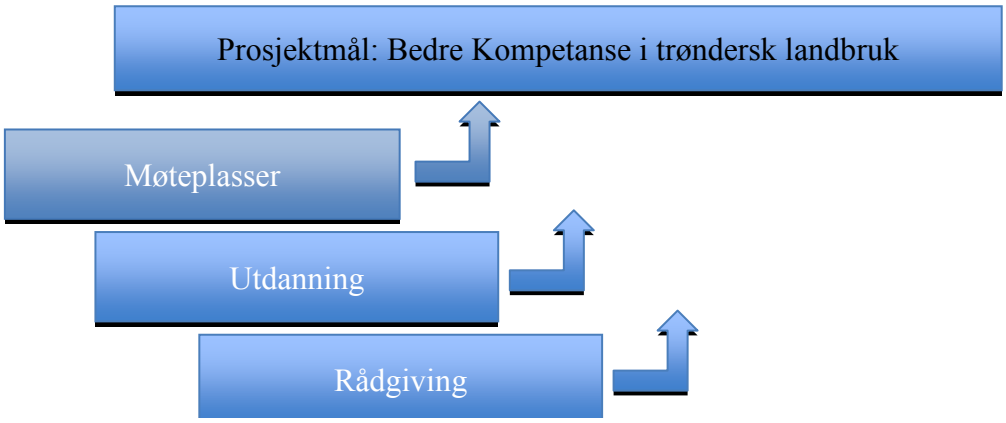

Figur 2: Sammenheng prosjektmålsetting og hovedaktiviteter

Prosjektet skal arbeide med følgende tiltak:

- Bidra til å videreutvikle gode møteplasser for utveksling av kompetanse og erfaringsutveksling, samt bidra til å øke etterspørselen etter kompetanse. Møteplassene vil kunne være både geografiske og tematiske. Tiltaket skal også ha mobiliserende effekt, og skal bidra til å utvikle kompetanseetterspørselen hos næringsutøverne. Det forutsettes at allerede eksisterende og godt fungerende møteplasser som erfaringsutvekslingsgrupper, nettverk mfl blir videreutviklet og forsøkt gjennomført i hele Trøndelag.
- Videreutvikling av videregående opplæring og etterutdanning innenfor dagens rammeverk og fagplaner. Dette innebærer en kontinuerlig vurdering av innholdet i landbruksutdanninga i regionen vurdert opp mot behov i næringa og arbeid med utprøving av nye måter å arbeide på. Etter- og videreutdanningstilbudet for voksne må gjennomgås, skreddersys behov og kompetansekrav, og systematiseres. Fleksible læringsformer og fleksibilitet i utdanningsløpene er sentrale momenter.
- Veiledningsapparatet både i grunnskole og videregående opplæring skal videreutvikles for i større grad enn tidligere kunne fokusere på muligheter innen tradisjonell landbruksnæring og bygdenæring. Entreprenørskap og utvikling av

bygdenæring som fag skal vies betydelig oppmerksomhet gjennom alle hovedaktiviteter.

- Bidra til videreutvikling av landbrukets rådgivnings- og veiledningstjeneste. Prosjektet skal bidra med inspirasjon til nye samarbeidsformer og –metoder samt bidra til at metoder som fungerer i dag blir prøvd ut flere steder i Trøndelag. Tiltakets målgruppe er hele rådgivings- og veiledningsapparatet rundt næringsutøveren, det vil si produksjonsrådgiverne, landbrukskontor, bank/finans, Norsk landbruksrådgivning og regnskapskontor.

Forskning og utvikling vil være et sentralt element, men er ikke lagt inn som hovedaktivitet. Imidlertid forutsettes det at FoU er et gjennomgående tema i alle hovedaktivitetene. På denne måten forutsettes det at FoU aktiviteter og resultatet implementeres i hovedaktivitetene, samtidig som disse genererer ny FoU aktivitet. En videreføring av arbeidet som gjøres i andre prosjekter som jobber med forskning, som for eksempel Grønn Forskning Midt Norge (GFMN), Innovasjon i Midt-Norsk Landbruk (IiML) og VRI sees på som avgjørende, og det forutsettes tette bånd mellom FoU satsingene og Kompetanseløftprosjektet, med faste møtepunkter mellom prosjektlederne.

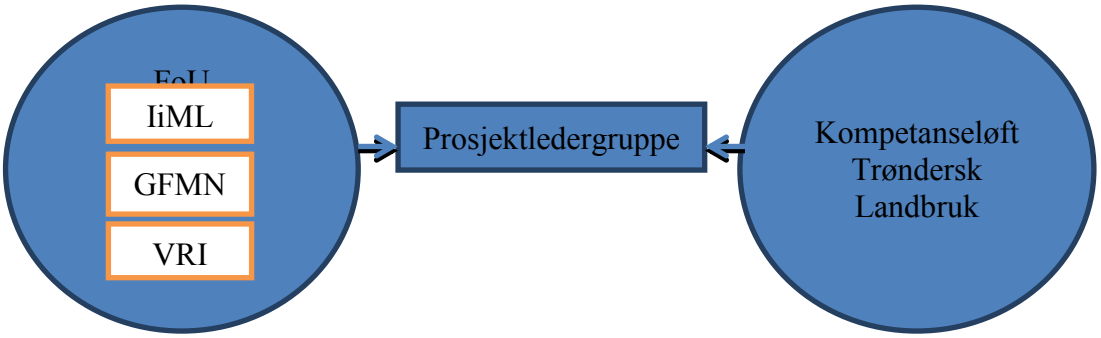

Figur 3: Sammenheng mellom FoU-satsingen i Trøndelag og kompetanseløft Trøndersk landbruk

Hovedprosjektet skal legge til rette for samkoordinering av eksisterende tilbud og formidle de gode tiltakene og løsningene til landbruket i Trøndelag. Dokumentasjon i prosjektet vil være løpende og det utarbeides fullstendig sluttrapport ved prosjektslutt. Det skal i tillegg lages årlige statusrapporter.

Det forutsettes at hovedprosjektet skal evalueres. Følgeforskning vurderes for hele eller deler av prosjektet.

Absolutte krav

Det er et absolutt krav at prosjektet utgjør en forskjell, altså fører til betydelig endring. Slik sett har prosjektet som ambisjon å gjøre et betydelig løft for næringa i form av en betydelig endring i løpet av prosjektperioden.

Det forutsettes at prosjektet er godt forankret innen næringa, men også til utdannings-institusjoner og veiledere, slik at det blir et bredt eierskap til prosjektet. Prosjektet skal gjennomføres på en slik måte at det har overføringsverdi til andre regioner. Det tas sikte på at prosjektet bidrar til at enkelte tiltak gis nasjonal pilotstatus.

Avgrensninger

Prosjektet skal ikke ha ansvar for gjennomføring av kompetansehevende tiltak, da dette fortsatt skal gjøres i regi av dagens kompetansetilbydere. I den grad dette ikke kan gjøres innenfor de rammer kompetanseinstitusjonene - og tilbyderne allerede har, krever dette egen prosjektorganisering med egen finansiering. Unntaket er dersom det er påkrevet med utprøving av kompetansehevende tiltak over et begrenset tidsrom der det er utviklet nytt innhold eller nye arbeidsformer/-metoder.

Prosjektorganisering

Prosjektledelse

Prosjektleder har det operative utøvende ansvar for prosjektet og rapporterer direkte til prosjektansvarlig. Prosjektleder vil ha en koordinerende rolle og være med å påvirke ulike pilottiltak og formidle resultater til øvrig landbruk i Trøndelag. En viktig oppgave vil være informasjon og markedsføring i forbindelse med prosjektet.

Det nedsettes en styringsgruppe med utgangspunkt i eierne i prosjektet. Lederen i styringsgruppa er prosjektansvarlig.

For hver hovedaktivitet skal det være en arbeidsgruppe som gir innspill, råd og formidler relevant informasjon til prosjektleder samt tilbake til sine organisasjoner og virksomheter. Det tas sikte på inntil to møter i året.

Øvrige roller og bemanning

Det er mange parter som har eierinteresser i dette prosjektet.
Det forutsettes at næringa har sterkt eierskap og engasjement i prosjektet. Eierne har stor interesse i prosjektet og bidrar med betydelige ressurser og stiller store krav til gjennomføring og resultat.

Rolle	Organisasjon/Person
Prosjekteiere	Nord-Trøndelag Bondelag
	Sør-Trøndelag Bondelag
	Allskog
	Nord-Trøndelag fylkeskommune
	Sør-Trøndelag fylkeskommune
	Fylkesmannen i NT
	Fylkesmannen i ST
Oppdragsgiver	ST og NT Bondelag

Tabell 2: Oversikt over eierskap

Prosjektet er foreslått organisert som vist i figur 4. Her er det vist en styringsgruppe med representanter fra de ulike eierne, samt arbeidsgrupper som jobber med de ulike prosjektområdene. Forslag på deltagere i arbeidsgruppene er vist i tabell 3.

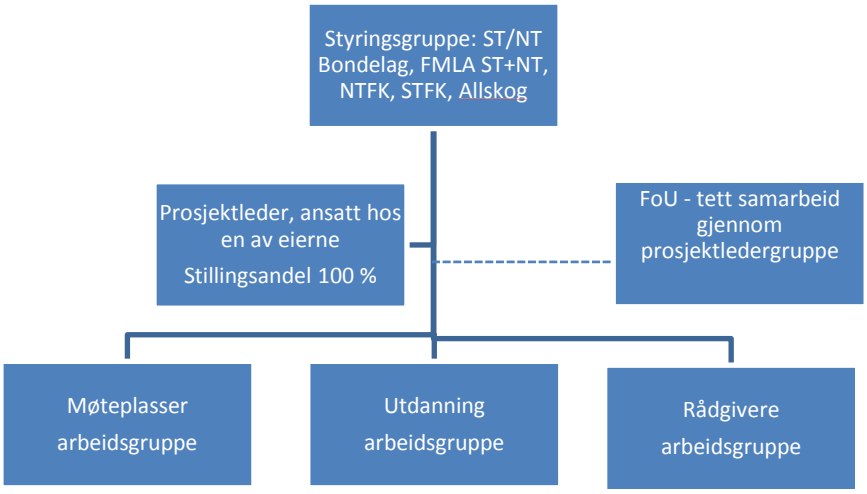

Figur 4: Prosjektorganisering

Arbeidsgruppe møteplasser:
• Deltagere: Kommunene, FMLA, Bondelag, Bonde og småbrukarlag, Allskog, NLR, veiledningsapparat forøvrig
Arbeidsgruppe utdanning:
• Deltagere: Fylkeskommunene (landbruk og videregående opplæring), videregående skoler med naturbruk, HiNT/HIST, Bondelag, Bonde og småbrukarlag, FMLA, Allskog, Studieforbundet næring og samfunn, NLR med flere
Arbeidsgruppe rådgivere:
• Deltagere: Tine, Nortura, Bondelag, Bonde og småbrukarlag, Allskog, kommunene, bank/finans, regnskapskontor, NLR, FMLA, produsentmiljøene

Tabell 3: Deltagere i arbeidsgruppene

Beslutningspunkter, oppfølging og milepæler

Krav til beslutningspunkt

BP#	Dato	Tema	Dokumentasjon
1	01.01.2013	Oppstart	Prosjektplan og finansiering godkjent av styringsgruppe
2	31.12.2015	Avslutning	Sluttrapport godkjent av styringsgruppa

Tabell 5: Oversikt over beslutningspunkt

Dersom det blir behov for å få tilsagn på finansiering årlig legges det inn et årlig beslutningspunkt i forhold til videreføring av prosjektet.

Oppfølging/statusmøter

Styringsgruppemøter gjennomføres etter behov. Møtene skal referatføres.
Det skal utarbeides årlige statusrapporter med beskrivelse av gjennomførte aktiviteter, planlagte aktiviteter neste periode, redegjørelse for ressursbruk og vurdering av måloppnåelse som skal behandles av styringsgruppa.

Statusmøter mellom prosjektleder og prosjektansvarlig søkes gjennomført 1 gang pr måned.

Gjennomføring

Hovedaktiviteter

HA 1: Utvikle gode møteplasser for utveksling av kompetanse – "Møteplass trøndersk landbruk"

En gjenganger i tilbakemeldingene fra workshopene var behovet for møteplasser for utveksling av erfaring og kompetanse, både i grupper og en til en. Det er viktig å ta utgangspunkt i de allerede eksisterende møteplassene. Mange av disse fungerer veldig godt, og mange kan lære av disse. Det skal kunne etablereres møteplasser relatert til geografi og i forhold til tema. I tillegg er det kommet ønske om å prøve ut en mentorordning innen landbruksnæringa. Gjennom prosjektet skal disse ordningene prøves ut.

Hensikt

- Kompetanseoverføring og erfaringsutveksling mellom næringsutøvere, mellom veiledere, mellom kompetansetilbydere og mellom næringsutøvere og veiledere.
- Mobilisere og bevisstgjøre næringsutøverne om betydning av kompetanse

Viktige oppgaver

- Stimulere til, videreutvikle og etablere møteplasser som er av mer varig karakter. Møteplassene skal være et lokalt tilbud til både næringsutøvere, veiledere og kompetansetilbydere.
- Bruke møteplasser aktivt til kompetanse- og forskningsdialog innen mange fagområder, herunder tradisjonelt jordbruk, skogbruk og bygdenæringer. I tillegg er internasjonal kompetanse noe som kan være et viktig påfyll i disse møteplassene.
- Utprøving av mentorordning for nye bønder, der nye bønder fra noen kommuner plukkes ut for å prøve ut dette et års tid. Erfaringer fra dette kan så videreføres til nye bønder i andre kommuner.
- Forankre møteplassene i lokale og allerede eksisterende strukturer
- Jobbe med omdømmebygging og markedsføring av tilbudene

Resultat

- Næringsutøverne vil i større grad utveksle kompetanse og erfaringer, og dermed øke sin egen kompetanse
- Økning i næringsutøverne sin etterspørsel etter kompetanse
- Økt bevissthet i næringa om betydningen av kompetanse
- Kompetansetilbyderne evner i større grad å tilby kompetanse som etterspørres- kompetansetilbudet er i større grad markedstilpasset
- Formidling av ideer til forskningsprosjekt fra næringa

Møteplass trøndersk landbruk etablert som læringsarena for næringsutøvere i Trøndelag

HA 2: Videreutvikle utdanningstilbudet – "Utdanning trøndersk landbruk"

Et klart mål for prosjektet er å ta tak i de kompetansetilbudene som eksisterer i dag og bidra til å videreutvikle disse. Med bakgrunn i innspillene som har kommet underveis, samt stortingsmeldingen «Velkommen til bords» er det funnet tiltak som kan være gode innganger til denne utviklingen. Det er mål om minst ett nasjonalt pilotprosjekt innenfor naturbruksutdanninga i Trøndelag

Hensikt

- Ei landbruksutdanning på videregående nivå som er bedre tilpasset framtidens krav til kompetanse i landbruksnæringa, samtidig som den er bedre tilpasset de krav, ønsker og forventninger ungdommen har til sin utdanning
- Et etter- og videreutdanningstilbud som er bedre tilpasset de krav og ønsker dagens og morgendagens næringsutøvere har i forhold til kompetanseinnhold, tilgjengelighet, fleksibilitet og effektivitet
- Bidra til økt attraktivitet for kompetansetilbudene innen landbruk, spesielt innen høyere utdanning

Oppgaver

- Vurdering av struktur og innhold i landbruksutdanninga i regionen, både på videregående- og høgskolenivå, vurdert opp mot behov i næringa. Holde en løpende dialog med kompetansetilbyderne omkring dette.
- Videregående opplæring
    - Bidra til videreutvikling av innhold og tilbud gjennom tett kobling mellom næringa, skolene og rådgivingsapparatet
    - Bidra til utprøving av nye tilbud, herunder fagbrev og fagskole, samt nye tilbud innen bygdenæring
    - Bidra til markedsføring av naturbruksutdanningene i samarbeid med prosjekter som Velg Landbruk og Velg Skog
- Høyere utdanning
    - Bidra til å bedre samhandling mellom høgskolene og veilederne
    - Bidra til tettere kobling mellom næring, videregående og høyere utdanning
- Etter- og videreutdanning
    - Bidra til gjennomgang og vurdering av dagens etterutdanningstilbud i tett samspill med næringa og tilbydere
    - Bidra til videreutvikling av etterutdanningstilbudet, skreddersydd ut fra behov og kompetansekrav, herunder etterutdanning som gir studiepoeng
- Rådgiverapparatet - skoleoverganger
    - Bidra til oppdatering og opplæring av rådgiverapparatet i grunnskole og videregående opplæring for i større grad å fokusere på muligheter innen landbruksnæringa.

- Entreprenørskap og utvikling av bygdenæring som fag skal vies betydelig oppmerksomhet både i videregående opplæring og høyere utdanning.
- Motivere til kompetanse - kampanje knyttet til betydningen av å ha kompetanse. Holdningsskapende arbeid hos næringsutøvere.
- Jobbe med omdømmebygging og markedsføring av tilbudene

Resultat

- Et utdanning- og etterutdanningstilbud i Trøndelag som er bedre tilpasset framtidens krav til kompetanse, med stor fleksibilitet i læringsformer og i utdanningsløp
- Økt etterspørsel etter landbruksutdanning både på videregående og høyskolenivå.
- Økt etterspørsel etter etterutdanning og kompetansehevende tiltak blant næringsutøverne

HA 3: Landbrukets veiledere – "Veileder trøndersk landbruk"

Mange næringsutøvere sier undersøkelsene at de først og fremst henter sin kompetanse hos de ulike veiledningstjenestene som finnes innen landbruket. Dette er bakgrunnen for at det er valgt å satse på å heve kompetansen og samarbeidsmulighetene hos til ulike tilbyderne. Med veiledere menes for eksempel produksjonsrådgivere, landbrukskontor, bank/finans, Norsk landbruksrådgivning, HMS og KSL-rådgivere og regnskapskontor.

Hensikt

- Utvikle og oppdatere kompetansetilbudet næringsutøverne møter i hverdagen – bedre veiledning
- Gjøre næringsutøverne bedre i stand til å utnytte veilederressursene - bestillerkompetanse
- Gjøre veilederne bedre i stand til å spille på hverandre – helhetlig veiledning

Oppgaver

- Bidra til å utvikle landbruksrådgivingstjenestene slik at de blir tilgjengelig for enda flere, til beste for bønder og skogeiere.
- Stimulere til bedre samarbeid mellom de ulike veiledere og veiledningsmiljøene
- Bidra til å videreutvikle og formidle effektive og gode arbeidsformer og – modeller for landbrukets veiledningstjeneste til andre rådgivningsmiljøer
- Bidra til å opprettholde og videreutvikle bemanning og faglig kompetanse på skog i kommunene
- Det skal tilstrebes å bygge videre på allerede etablerte strukturer som arbeider med samme målsetting
- Jobbe med omdømmebygging og markedsføring av tilbudene

Resultat

- Bedre rådgiving og økt etterspørsel etter rådgiving, og dermed økt lønnsomhet, bedre trivsel og bedre rekruttering.

- Rådgivere som er mer kompetent og mer samarbeidsorientert.

Tidsplaner

Hovedaktivitet	Tidsplan (dag/uke/mnd)											
	Q1 13	Q2 13	Q3 13	Q4 13	Q1 14	Q2 14	Q3 14	Q4 14	Q1 15	Q2 15	Q3 15	Q4 15
HA1 Møteplasser												
HA2 Utdanning												
HA3 Rådgiverne												
Sum timeverk/dagsverk/ukeverk:												
Statusmøter												
St. gruppe møter etter behov												
Beslutningspunkt												

Tabell 7: Tidsplan

Økonomi

Prosjektbudsjett hovedprosjekt kompetanseløft trøndersk landbruk

	2013	2014	2015
Prosjektledelse, 100 %	750000	750000	750000
Reisekostnader (prosjektl., styringsgr., arbeidsgr.)	100000	100000	100000
Møtekostnader	100000	100000	100000
Delprosjekt Møteplasser, stimuleringsmidler	200000	200000	200000
Delprosjekt Utdanning, stimuleringsmidler	200000	200000	200000
Delprosjkt Rådgiver, stimuleringsmidler	200000	200000	200000
Kontorhold, data	100000	100000	100000
Sum	**1650000**	**1650000**	**1650000**

Finansiering

	2013	2014	2015
NTFK	425000	425000	425000
STFK	425000	425000	425000
FM ST	350000	350000	350000

Vår dato 13.09.2012 Vår referanse 12/01259-4

FM NT	350000	350000	350000
Bondelaget (egeninnsats)	100000	100000	100000
SUM	**1650000**	**1650000**	**1650000**

Tabell 8: Økonomi

Prosjektleder. Lønn 600.000 + sosiale kostnader (40 %) pr år.
Styringsgruppe, 4 møter pr år â 5 timer, 6 personer. 120 timer â kr 500 = 60.000 pr år.

Arbeidsgruppemøter, 4 møter pr år â 4 timer, snitt 6 personer, 3 grupper. 288 timer â kr 450 = 129.600 pr år.

Reisekostnader. Gjelder prosjektleder samt deltagere i styringsgruppe og arbeidsgrupper.
Møtekostnader. Gjelder 4 styringsgruppemøter og 12 arbeidsgruppemøter i pr år. Dessuten noen kostnader med ulike fagsamlinger.

Søknad om prosjektmidler

Nord - og Sør-Trøndelag Bondelag søker herved på vegne av partnerskapet:

Nord-Trøndelag Fylkeskommune: 425.000 kr i 2013 og tilsvarende for 2014 og 2015

Sør-Trøndelag Fylkeskommune: 425.000 kr i 2013 og tilsvarende for 2014 og 2015

Fylkesmannen i Nord-Trøndelag: 350.000 kr i 2013 og tilsvarende for 2014 og 2015

Fylkesmannen i Sør-Trøndelag: 350.000 kr i 2013 og tilsvarende for 2014 og 2015

Med vennlig hilsen

Elektronisk godkjent, uten underskrift

Lars Morten Romo
Fylkesleder Sør-Trøndelag Bondelag

Click here to enter text.

Asbjørn Helland
Fylkesleder Nord-Trøndelag Bondelag